

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу на здобуття ступеня магістра
виконану на тему:

**«Активізація пізнавальної діяльності учнів у навчанні природничих наук
засобами ігрових технологій»**

Студенткою **Царенко Анастасією Сергіївною**

Спеціальність: 014 «Середня освіта (Природничі науки)»

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Природничі науки)»

Магістерська робота Царенко А.С. присвячена актуальній проблемі забезпечення високого рівня пізнавальної діяльності учнів при вивченні фізики, хімії, біології та інтегрованого курсу «Природничі науки» в старшій профільній школі з урахуванням специфіки їхнього навчання засобами ігрових технологій. Очевидно, що найбільш сприятливі умови створюються в процесі реалізації практично-діяльнісної складової навчання природничих дисциплін. Ігрові технології виступають як засіб активізації пізнавальної діяльності, що визначається змістом навчальних предметів. При цьому забезпечується інтеграція теоретичних знань і практичних дій, що сприяє підвищенню активності учнів у пізнавальному процесі, а, отже, рівня їхнього вивчення природничих наук. З цього погляду наукове дослідження А. С. Царенко є актуальним, оскільки проблему активізація пізнавальної діяльності учнів у навчанні природничих наук дослідниця розглядає і розв'язує на основі використання сучасних ігрових технологій.

Заслуговує на увагу запропонована авторкою методика активізації пізнавальної діяльності учнів старшої школи в навчанні природничих наук засобами ігрових технологій, яка вирізняється наступністю формування активної пізнавальної діяльності до фізики, хімії та біології та значним методичним матеріалом щодо представлення змісту навчання через систему ігрових ситуацій. Авторка підтверджує зазначений підхід елементами методичного забезпечення з добору *ігрових задач міжпредметного змісту*.

У першому розділі – «Теоретичні засади використання ігрових технологій з учнями старшої школи у освітньому процесі з природничих дисциплін» – Царенко А. С. наводить ґрутовний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з проблеми активізації пізнавальної діяльності учнів у освітньому процесі в дидактичному контексті, окреслює основні напрями, що сприяють застосуванню дидактичної ігри, як засобу використання ігрових технологій навчання для забезпечення активізації пізнавальної діяльності учнів у навчанні природничих наук. Здійснено аналіз змісту і структури програм та підручників з фізики, біології та хімії та визначено дидактичні лінії реалізації визначених напрямів в освітньому процесі.

У другому розділі – «Методика активізації пізнавальної діяльності у навчанні природничих наук учнів старшої школи засобами ігрових технологій» – авторка роботи висвітлює методичні доробки щодо реалізації засобів ігрових технологій через зміст, методи і форми навчання фізики, хімії, біології старшої

профільної школи, виділяючи ігри-вправи, ігри-змагання, сюжетні ігри та ігри-експурсії. Визначає критерії і рівні сформованості пізнавальної діяльності учнів у процесі отримання фізичних, хімічних та біологічних знань у старшій школі та особливості реалізації наступності щодо активізації пізнавальної діяльності в контексті застосування засобів ігрових технологій в навчанні природничих дисциплін.

З метою підтвердження ефективності розробленої методики у третьому розділі висвітлено основні етапи, методика та аналіз результатів педагогічного експерименту з активізації пізнавальної діяльності учнів старшої школи в навчанні фізики, хімії та біології засобами ігрових технологій. Встановлено позитивну динаміку між рівнями пізнавальної діяльності учнів на початку та наприкінці педагогічного експерименту за достатнім, середнім та високим рівнями. Аналіз результатів вказує на ефективність упровадження розробленої методики в освітньому процесі 10 класу старшої школи.

Позитивно оцінюючи та схвалюючи виконане дослідження, хочемо зауважити, що до виконання роботи є певні дискусійні положення, серед яких слід відзначити таке: з тексту магістерської роботи є незрозумілим, які саме критерії математичної статистики використовувала авторка для аналізу одержаних результатів педагогічного експерименту.

Незважаючи на зауваження, слід констатувати, що виконане дослідження Царенко А. С. є актуальним і за змістом відповідає вимогам, що висуваються до виконання кваліфікаційних робіт за освітньої програмою «Середня освіта (Природничі науки)» на другому (магістерському) рівні вищої освіти в ЦДПУ ім. В. Винниченка. Основні результати дослідження авторки доповідалися на двох всеукраїнських науково-практичних конференціях, результати цієї апробації представлено 2 тезами доповідей у співавторстві.

Робота є цілком завершеним науковим дослідженням, зміст розкриває визначені на початку дослідження завдання, що узгоджено відповідними висновками. Пропоную оцінити роботу наступним чином:

- за зміст роботи – 42 бали;
- за оформлення роботи – 8 балів.

Рецензент:

доцент кафедри фізики
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
кандидат педагогічних наук,
доцент

Л. О. Кулик

підпис *Турець Л.О.*

ЗАСВІДЧУЮ
Черкаський національний

університет

імені Богдана Хмельницького

кандидат педагогічних наук

доцент

кінцевий кваліфікаційний

співробітник

кадрового відділу

20 р.

